

Sygn. akt III Ca 287/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Zofia Klisiewicz

Sędzia SO Katarzyna Kwilosz-Babiś (sprawozdawca)

Sędzia SO Tomasz Białka

Protokolant: staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko S. R., P. R.

o wydanie ruchomości

na skutek apelacji pozwanego P. R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Zakopanem

z dnia 6 lutego 2014 r., sygn. akt I C 731/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego P. R. na rzecz powoda kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 287/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2014r. Sąd Rejonowy w Zakopanem nakazał pozwanemu P. R., aby wydał do rąk powoda M. K., samochód osobowy marki S. (...)nr rej. (...), nr podwozia: (...)wraz z dokumentami umowy kupna-sprzedaży samochodu, dowodem rejestracyjnym seria: (...) (...)oraz kompletem kluczyków - 2 sztuki (pkt I), oddalił powództwo przeciwko pozwanemu S. R.(pkt II), zasądził od pozwanego P. R.na rzecz powoda M. K.kwotę 3 917 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt III) oraz zasądził od powoda M. K.na rzecz pozwanego S. R.kwotę 2 417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt IV).

Powyzszy wyrok zaskarżył apelacją pozwany P. R., zarzucając błędne i sprzeczne z zebrany materiał dowodowy ustalenia faktyczne oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Podniósł, iż zatrzymał samochód korzystając z prawa zatrzymania rzeczy do chwili zaspokojenia ewentualnie zabezpieczenia przysługujących mu roszczeń o zwrot nakładów w postaci wykonania usługi i części zamiennych zakupionych przez

pozwanego, o czym informował kilkakrotnie powoda, zarzut zatrzymania natomiast został podniesiony w odpowiedzi na pozew. Zaznaczył, że zaskarżony wyrok premiuje brak zapłaty za wykonaną usługę i zakup części. W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie pkt I zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż podniesione w niej zarzuty okazały się bezzasadne.

W sprawie nie zaszyły uchybienia skutkujące nieważnością postępowania, a których wystąpienie sąd odwoławczy ma obowiązek uwzględnić z urzędu – art. 379 § 1 k.p.c.

Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy w całości akceptuje te ustalenia, albowiem jednoznacznie wynikają z zebranego w sprawie materiału dowodowego. Również ocena prawna stanu faktycznego sprawy co do zasady zasługuje na aprobatę.

Powód żądanie swoje oparł na treści art. 222 § 1 k.c., z którego wynika, iż właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Cytowany przepis statuuje tzw. roszczenie windykacyjne, określane potocznie mianem roszczenia nieposiadającego właściciela przeciwko posiadającemu niewłaścicielowi. Do uwzględnienia powództwa opartego na art. 222 § 1 k.c. konieczne jest zatem wykazanie przesłanek – tytułu właścicielskiego do danej rzeczy, posiadania tej rzeczy przez osobę trzecią, która jednocześnie nie ma względem właściciela żadnego tytułu prawnego do władania nią (np. z tytułu umowy obligacyjnej). Jedną z form obrony pozwanego przed żądaniem pozwu jest zgłoszenie zarzutów czy to procesowych, związanych z przebiegiem postępowania i dotyczących się jedynie jego formy, czy to merytorycznych, odnoszących się do istoty sprawy i mogących mieć wpływ na zasadność żądania pozwu.

W apelacji wywodzi się, iż pozwany bronił się przed żądaniem powoda wydania przedmiotowego samochodu poprzez zarzut zatrzymania pojazdu do czasu zapłaty bądź zabezpieczenia przysługujących mu od drugiej strony roszczeń. Jednakże należy zauważyć, że pozwani byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, do którego z racji przygotowania zawodowego stosuje się podwyższone standardy w zakresie formułowania wniosków, zarzutów, twierdzeń, przedstawiania dowodów itp. W związku z tym Sąd I instancji miał prawo oczekiwać, że powód wywodząc przyczyny braku wydania pojazdu powodowi, precyzyjnie określi, iż zastosował prawo zatrzymania, czyli podniesie zarzut zatrzymania. Zaś wbrew twierdzeniom apelacji w odpowiedzi na pozew nie został sprecyzowany powyższy zarzut, a jedynie wskazanie okoliczności, dlaczego w ocenie pozwanych samochód nadal nie został wydany powodowi.

Zauważyć także należy, iż nawet w przypadku uznania powyższego zarzutu za podniesiony, to nie mógłby on odnieść skutku z uwagi na swój charakter oraz charakter umowy łączącej strony. Zarzut zatrzymania jest zarzutem wynikającym z prawa materialnego (zarzutem merytorycznym) i skorzystanie z tego zarzutu wymaga złożenia stosownego oświadczenia woli przez osobę uprawnioną wobec osoby zobowiązanej. Z akt sprawy nie wynika, ażeby oświadczenie takie zostało skierowane przez apelującego do powoda oraz aby ten się z nim zapoznał. Należy w tym miejscu dodać, że pełnomocnik procesowy bez stosownego pełnomocnictwa materialnego nie jest uprawniony do złożenia w imieniu strony oświadczenia woli o skorzystaniu z prawa zatrzymania.

Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu Okręgowego – wbrew temu co stwierdził w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji – apelującemu jako wykonawcy usługi naprawy pojazdu nie przysługuje wobec powoda jako właściciela pojazdu prawo zatrzymania z art. 461 k.c. Uregulowane w art. 461 k.c. prawo zatrzymania realizuje się jedynie w przypadku posiadania przez zobowiązanego do wydania rzeczy roszczenia o zwrot nakładów na tę rzecz dokonanych (opisanych szczegółowo w art. 226 k.c.), zgodnie zaś z ugruntowanym już orzecnictwem wynagrodzenie za wykonanie dzieła nie jest nakładem na rzecz w rozumieniu art. 461 § 1 k.c. – por. np. wyrok SN z dnia 23.11.1998r., II CKN 53/98.

W ocenie Sądu Okręgowego apelujący nie może powołać się także na prawo jednoczesnego spełnienia świadczeń wynikające z przepisów o umowach wzajemnych. Po pierwsze to czy powód zapłacił za naprawę pojazdu czy też nie jest

okolicznością między stronami sporną. Sporna jest także wysokość należności za naprawę. Twierdzenia apelującego w w/w kwestiach pozostały niewykazane. Po drugie świadczeniem wzajemnym apelującego nie miało być wydanie samochodu (jak przy umowie sprzedaży pojazdu) lecz dokonanie usługi naprawy.

Niezależnie od powyższego trzeba podkreślić, że skuteczne skorzystanie z zarzutu zatrzymania bądź z zarzutu powstrzymania się ze spełnieniem świadczenia wzajemnego nie prowadzi do oddalenia powództwa, lecz do zawarcia w wyroku dodatkowych wyrzeczeń i tak w przypadku prawa zatrzymania wyrzeczenia o obowiązku wydania rzeczy po zapłacie określonej sumy pieniężnej z tytułu nakładów a w przypadku zarzutu z art. 488 k.p.c. o uzależnieniu spełnienia świadczenia przez pozwanego od jednoczesnego otrzymania przez niego od wierzyciela określonego świadczenia wzajemnego. Zawarcie w wyroku dodatkowych wyrzeczeń wymaga wykazania roszczeń zarówno co do zasady jak i co do wysokości. W niniejszej sprawie wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia obrony apelującego były sporne i jako takie wymagały udowodnienia (w szczególności rodzaj naprawy i jej wartość). Apelujący nie przedłożył do akt ani nie zawnioskował żadnych wiarygodnych dowodów pozwalających na ustalenie zasadności i wysokości jego roszczeń do powoda z tytułu naprawy pojazdu. Oferowane przez apelującego rachunki i kosztorysy napraw jako pochodzące od niego samego nie stanowią dowodu wysokości należnego pozwanemu wynagrodzenia, a są jedynie twierdzeniami apelującego w tym zakresie. Pozwany nie zaoferował żadnych innych dowodów, w szczególności nie wnosił o powołanie biegłego do wyceny dokonanych przez pozwanego prac w samochodzie powoda. W tej sytuacji uznać należało, iż podjęta przez pozwanego obrona przed żądaniem pozwu była nieskuteczna.

Reasumując, skoro pozwanemu nie przysługiwał względem powoda żaden tytuł uprawniający do władania spornym pojazdem a powód żąda jego wydania, to roszczenie jego musi zostać uwzględnione. W związku z powyższym zaskarżony wyrok odpowiada prawu, apelacja zaś jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., na które złożył się koszt zastępstwa adwokackiego powoda w tym postępowaniu, obliczony zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

(...)